

संतृ 1 P. 1 To cross over, traverse, travel over. -2 To swim, float. -3 To get over, overcome, surmount, go to the end of. -4 To reach, attain to. -5 To escape from, be saved.

संतरणम् 1 Crossing over. -2 Surmounting.

संतारः 1 Crossing, passing over; गच्छायाश्वापि संतारं भरद्वाजस्य दर्शनम् Rām. 1. 3. 15. -2 A ford; नीयमानानि संतारे हतान्यासन वितरत्या Mb. 5. 119. 8. -Comp. -नौ f. a boat to cross over; यमेदिनी प्रचलिता पतिताग्रहर्मर्या संचारनौरिच विकीर्णमहार्मिला Bālacharitam 2. 1.

संत्यज् 1 P. 1 To abandon; जायामदोषासुत संत्यजामि R. 14. 34; यश्चासूनपि संत्यजेत् करुणया Nāg. 2. 10. -2 To avoid, shun; Bh. 1. 81. -3 To give up, renounce; एतैविवादान् संत्यज्य सर्वपापैः प्रमुच्यते Ms. 4. 181. -4 To except, exclude; संत्यज्य विकमादित्यं धैर्यमन्यत्र दुर्लभम् Rāj. T. 3. 343. -5 To withdraw from (an obligation); प्रकान्ते सप्तमं भागं चतुर्थं पथि संत्यजन् Y. 2. 198. -Caus. To deprive (one) of, rob.

संत्यक्त p. p. 1 Completely deserted or abandoned. -2 Robbed, deprived of.

संत्यजनम् Leaving, renouncing.

संत्रस् 1, 4 P. To fear, be afraid or terrified; विचकार ततो रामः शरान् संत्रसुर्द्विषः Bk. 14. 39. -Caus. To frighten, terrify; भवति हि पापं कृत्वा स्वर्कर्मसंत्रासितः पुरुषः Pt. 1. 197.

संत्रासः Fear, terror, alarm.

संदंश् 1 P. 1 To bite, sting; संदैष्टप्रपङ्के सचकितं हस्ताप्रमाधुन्बती Amaru. 36. -2 (a) To stick or adhere closely to, cling; उरसा संदृष्टसर्पत्वचा Ś. 7. 11; संदृष्टब्लेष्वबलानितम्बेषु R. 16. 65, 48. (b) To press together, crush by pressure; संदृष्टकुसुमशयनानि गात्राणि Ś. 3. 17.

संदंशः 1 A pair of tongs; अयस्मैरामिपिण्डैः संदंशैस्त्वचि निष्कृष्णन्ति Bhāg. 5. 26. 19. -2 Too great compression of the teeth in the pronunciation of vowels (or letters). -3 N. of those parts of the body used for grasping. -4 N. of a hell. -5 A chapter or section of a book. -6 The side of a village.

संदंशकः A pair of tongs.

संदंशिका 1 A pair of pincers. -2 An iron bill; L. D. B.

संदंशित a. Armed, mailed.

संदष्ट p. p. 1 Bitten. -2 Pressed closely together, crushed; संदृष्टकुसुमशयनानि (गात्राणि) Ś. 3. 17. -3 Nipped; pinched. -ष्टम् A particular fault in pronunciation.

संदह् 1 P. To burn; अभिजनः संदहतां वहिना Bh. 2. 39.

संदाहः Burning up, consuming.

संदातृ a. One who ties up; असंदितानां संदाता Ms. 8. 342.

संदानम् 1 A rope, cord. -2 A chain, fetter; 'संदानं पश्चनां पादबन्धनम्' इति विश्वः. -3 Cutting, dividing. -4 That part of an elephant's temples whence the ichor (मद) exudes. -नः That part of an elephant under the knee where the fetter is fastened; संदानान्तादाङ्गिभिः शिक्षितान्तैः Si. 18. 71.

संदानकम् A pigeon's nest; अपनीतकपोतसंदानकम् Pratimā 3.

संदानिका A kind of sweetmeat; L. D. B.

संदानित a. 1 Bound, tied; वक्षोजद्वन्द्वसंदानितमथ शिथिली-कृत्य गत्रं कथंचित् Rām. ch. 7. 92. -2 Fettered, chained; Śīva B. 4. 66.

संदानिनी A cow-pen (गोष्ठ).

संदायः A rein, leash.

संदाचः Flight, retreat.

संदित a. Bound, chained, fettered; असंदितानां संदाता संदितानां च मोक्षकः Ms. 8. 342.

संदिश् 6 P. 1 To give, grant, assign, make over; राज्यं संदिश्य भोगांश्च ममार त्रणपीडितः Bk. 6. 141; Y. 2. 232. -2 To order, direct, instruct, advise, send as a message; किं नु खलु दुष्यन्तस्य युक्तरूपमस्माभिः संदेष्टव्यम् Ś. 4; Si. 9. 56, 61. -3 To send as a messenger, entrust with a message; अथ विश्वामने गौरी संदिदेश मिथः सखीम् Ku. 6. 1. -4 To appoint. -5 To commission or depute in general.

संदिष्ट p. p. 1 Pointed out, indicated. -2 Assigned. -3 Told, narrated, communicated. -4 Agreed to, promised. -ष्टः One entrusted with a message, a messenger, herald, courier (संदिशार्थ also). -ष्टम् Information, news, tidings.

संदेशः 1 Information, news, tidings. -2 A message, an errand; संदेश मे हर धनपतिक्रोधविशेषितस्य Me. 7. 13; R. 12. 63; Ku. 6. 2. -3 Commission, command; अनुष्टितो गुरोः संदेशः Ś. 5. -4 A kind of sweetmeat. -Comp. -र्थः the subject of a message; संदेशार्थः क पटुकरणैः प्राणिभिः प्रापणीयाः Me. 5. -पदानि the words of a message. -वाच् f. a message. -हरः, -हारकः 1 a news-bearer, messenger. -2 an envoy, ambassador.

संदेशकम् News, tidings.

संदिह् 2 U. 1 To smear, cover over, anoint. -2 To heap together. -3 To doubt, be uncertain about; Y. 2. 16; संदिहो विजयो युधि Pt. 3. 12. -4 To mistake for, to confound with (in pass); पान्तु त्वामकठोरकेतकशिखासिदिधमुपधेन्दवः (जटाः) Mal. 1. 2; धूपैर्जीलविनिः सृतैर्बलभयः संदिहयपारावताः V. 3. 2; Ku. 6. 40. -5 To start an objection. -Caus. 1 To confuse, perplex. -2 To be doubtful or uncertain (Ātm.).